

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В
БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	071 Облік і оподаткування
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

«Моделі і методи прийняття управлінських рішень в бухгалтерському обліку». Робоча програма з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», другий (магістерський) рівень вищої освіти. Біла Церква: БНАУ, 2024. 18 с.

Розробник: Томілова-Яремчук Н.О., канд. екон. наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування (Протокол № 10 від 03.07.2024 р.)

Завідувач кафедри обліку і оподаткування,
канд. екон. наук, доцент

С.М. Хомовий

Гарант ОП «Облік і оподаткування»
д-р. екон. наук, професор

І.В. Свиноус

Схвалено групою зі змісту та якості освіти економічного факультету (Протокол № 8 від 09.07.2024 р.)

Голова групи зі змісту та якості освіти економічного факультету,
д-р екон. наук, професор

І.М. Паска

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ»	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	9
6.3. Самостійна робота	10
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань	10
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	13
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ...	16
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з планом на 2024-2025 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Моделі і методи прийняття управлінських рішень в бухгалтерському обліку» для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредита ECTS), у т.ч. аудиторних — 30 годин (лекції — 20, практичні заняття — 10), самостійна робота студентів — 60 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	07 «Управління та адміністрування»	Вибіркова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахункове		2-й	2-й
Загальна кількість академічних годин – 90		<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5		3-й	3-й
		<i>Лекції</i>	
		20 год	6 год
		<i>Практичні</i>	
		10 год.	4 год
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год	20 год
		Підсумковий контроль: залік	

Метою вивчення дисципліни «Моделі і методи прийняття управлінських рішень в бухгалтерському обліку» є формування у студентів систему знань з бухгалтерського обліку, економічного аналізу й аудиту, необхідних для підготовки управлінських рішень.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова навчальна дисципліна «Моделі і методи прийняття управлінських рішень в бухгалтерському обліку» базується на знаннях таких дисциплін, як «Управлінський облік», «Автоматизація обліково-економічних процесів», «Фінансовий облік», що вивчалися на бакалавраті.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за спеціальністю «Облік і оподаткування» відповідно до ОП	Результати навчання з дисципліни «Моделі і методи прийняття управлінських рішень в бухгалтерському обліку»
РН 1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.	РН 1.1 Вміння використовувати професійно-профільні знання і практичні навички з фахових дисциплін в обліку, аналізі і аудиті суб'єктів підприємництва та бюджетних установ і організацій.
РН 2. Знати теорію, методiku і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.	РН 2.1 Вміння класифікувати облікову інформацію, будувати систему бухгалтерського обліку для потреб управління. РН 2.2 Організувати формування облікової інформації за стадіями облікового процесу, управляти якістю бухгалтерського обліку, контролювати якість облікової інформації.
РН 9. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.	РН 9.1 Здатність застосовувати знання та розуміння можливостей розробки та реалізації гнучкої стратегії розвитку суб'єктів господарської діяльності на основі ефективного використання облікової та аналітичної інформації.
РН 10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.	РН 10.1 Здатність застосовувати знання принципів розробки та впровадження раціональних форм організаційної структури управління.
РН 11. Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.	РН 11.1 Здатність продемонструвати уміння стратегічного аналізу та прогнозу оцінки господарських процесів, подій та явищ суб'єктів господарювання та дослідження ефективності системи їх управління.
РН 12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.	РН 12.1 Здатність володіти навичками роботи з комп'ютером, використовувати інформаційні технології для вирішення практичних завдань у галузі професійної діяльності.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ»

Змістовий модуль 1

Тема 1.1. Теоретичні основи підготовки управлінських рішень.

Тема 1.2. Методи і критерії підготовки управлінських рішень.

Тема 1.3. Системний аналіз управлінських проблем.

Тема 1.4. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень.

Тема 1.5. Контроль управлінських рішень.

Змістовий модуль 2

Тема 2.1. Моделі і методи управління запасами.

Тема 2.2. Моделі і методи інвестицій в основні фонди.

Тема 2.3. Моделі і методи інвестицій у фінансовій діяльності.

Тема 2.4. Ситуаційний аналіз при прийнятті управлінських рішень.

Тема 2.5. Моделі і методи фінансового управління.

5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	всього	у тому числі			всього	у тому числі		
		л	п	СРС		л	п	СРС
<i>Змістовий модуль 1</i>								
Тема 1.1	9	2	1	6	9			2
Тема 1.2	9	2	1	6	12	1	2	2
Тема 1.3	9	2	1	6	9	2		2
Тема 1.4	9	2	1	6	9			2
Тема 1.5	9	2	1	6	9			2
Разом за модуль 1	45	10	5	30	15	3	2	10
<i>Змістовий модуль 2</i>								
Тема 2.1	9	2	1	6	9			2
Тема 2.2	9	2	1	6	12	1		2
Тема 2.3	9	2	1	6	9	1		2
Тема 2.4	9	2	1	6	12	1	2	2
Тема 2.5	9	2	1	6	9			2
Разом за модуль 2	45	10	5	30	15	3	2	10
Всього годин	90	20	10	60	30	6	4	20

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття; СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст	К-ть ГОДИН
<i>Змістовий модуль 1</i>	
Тема 1.1. Теоретичні основи підготовки управлінських рішень. Обговорення питань щодо сутності, принципів і вимог до управлінських рішень. Інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень.	2
Тема 1.2. Методи і критерії підготовки управлінських рішень. Вирішення ситуацій з використанням евристичних і аналітичних методів в обґрунтуванні та прийнятті УР. Розгляд питань щодо моделей в системі управлінських рішень. Моделі фінансового аналізу, які використовуються для прийняття УР.	2
Тема 1.3. Системний аналіз управлінських проблем. Обговорення питань щодо сутності, принципів, вимог до управлінських рішень та системного аналізу управлінських проблем.	2
Тема 1.4. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень. Розгляд питань щодо розвитку цільового підходу у прийнятті УР. Аналіз комплексних програм, що діють в Україні, та їх значення для розвитку суспільства. Презентація рефератів та індивідуальних завдань.	2
Тема 1.5. Контроль управлінських рішень. Обговорення питань щодо сутності, принципів та вимог до контролю управлінських рішень.	2
Разом за змістовий модуль 1	10
<i>Змістовий модуль 2</i>	
Тема 2.1. Моделі і методи управління запасами. Аналітична оцінка ефективності використання запасів і розгляд ситуацій, що відображають вплив методів обліку на обсяг запасів. Вирішення завдань і ситуацій з використанням моделі стану постачання запасів, моделі EOQ та ін. Аналіз витрат у виробництві через використання неякісних ТМЦ.	2
Тема 2.2. Моделі і методи інвестицій в основні фонди. Моделювання інвестиційного процесу доцільності вкладень в основні фонди (реальних інвестицій). Аналіз ефективності інвестиційних проектів в умовах інфляції з використанням методів дисконтування реальних інвестиційних проектів. Розв'язання задач, розгляд ситуацій.	2
Тема 2.3. Моделі і методи інвестицій у фінансовій діяльності. Розгляд кейс-ситуацій і вирішення завдань з використанням методики зміни вартості грошей у часі. Аналіз зв'язку у дескриптивних моделях процентної та дисконтної ставок. Розгляд ситуацій з використанням МОКА для оцінки акцій	2
Тема 2.4. Ситуаційний аналіз при прийнятті управлінських рішень. Розгляд ситуацій і задач з використанням моделей та методів розробки ресурсних стратегій. Розгляд ситуацій з використанням методів оцінки грошових потоків у стратегічному аналізі. Презентація рефератів та індивідуальних завдань.	2
Тема 2.5. Моделі і методи фінансового управління. Вирішення практичних завдань з метою визначення ефективності підприємства і його фінансових результатів. Розгляд фінансових ситуацій (за	2

фінансовою звітністю), що склались на підприємствах, де студенти проходили виробничу практику, обговорення шляхів їх поліпшення. Ознайомлення з умовами завдання фінансової оцінки підприємства (на фактичних матеріалах звітності). Оцінка фінансового ризику підприємства за даними фінансової звітності. Обговорення результатів роботи з використанням ПЕОМ і вирішення завдань для самостійної роботи.	
Разом за змістовий модуль 2	10
Всього	20

6.2. Практичні заняття

Тема	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i>	
1.1. Обговорення лекційного матеріалу. Освоєння методики диференціювання витрат на постійні та змінні.	1
1.2 Розгляд ситуацій із застосуванням гнучкого планування накладних витрат і собівартості продукції з метою одержання оптимального результату.	1
1.3 Визначення параметрів беззбитковості графічним методом.	1
1.4 Вирішення завдань і ситуацій з використанням критеріїв оцінки вигод і витрат без врахування і з врахуванням вартості грошей.	1
1.5 Розв'язання задач на порівняння різноманітних проектів УР щодо ефективності витрат. Перевірка виконаних самостійних робіт.	1
Разом за змістовий модуль 1	5
<i>Змістовий модуль 2</i>	
2.1. Аналіз динамічних потоків управлінських рішень.	1
2.2 Дослідження потоків з підсиленням управлінських рішень. Потоки мінімальної вартості.	1
2.3 Стратегічний аналіз як основа прийняття стратегічних управлінських рішень	1
2.4 Переваги стратегічного підходу до управління.	1
2.5 Процес прийняття стратегічних рішень	1
Разом за змістовий модуль 2	5
Всього	10

6.3. Самостійна робота

Тема	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i>	
1.1 Основні закони управління, що впливають на прийняття управлінських рішень	6
1.2 Загальні поняття про управлінське рішення. Різниця у визначенні «управлінське рішення» та «рішення»	6
1.3 Сутність, задачі, предмет, функції та об'єкти управлінських рішень.	6
1.4 Місце управлінського рішення в циклі управління.	6
1.5 Ієрархічна взаємозалежність управлінських рішень	6
Разом за змістовий модуль 1	30
<i>Змістовий модуль 2</i>	
2.1 Підходи, що застосовуються при класифікації управлінських рішень.	6
2.2 Вимоги, що висувають до управлінських рішень.	6
2.3 Сутність методів обґрунтування і прийняття управлінських рішень, їх класифікація.	6
2.4 Застосування статистичних методів для обґрунтування управлінських рішень.	6
2.5 Детерміновані методи економічного аналізу в прийнятті управлінських рішень.	6
Разом за змістовий модуль 2	30
Всього	60

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання студента (ІНДЗ) з дисципліни «**Моделі і методи прийняття управлінських рішень в бухгалтерському обліку**» стимулює студентів до наукової й творчої праці, є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність. ІНДЗ передбачає безпосередню участь студента у виконанні наукових досліджень та інших творчих завдань. ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни.

Метою ІНДЗ є поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці та розвиток навичок самостійної роботи.

Структура індивідуальної роботи студента (орієнтовна):

- вступ — зазначається тема, мета та завдання роботи та основні її положення;
- теоретичне обґрунтування — виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, тощо, на основі яких виконується завдання;
- методи — вказуються і коротко характеризуються методи роботи;
- основні результати роботи — подаються теоретичні і практичні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

**Тематика досліджень з індивідуальних завдань студентів
із навчальної дисципліни «МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ
УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ»**

1. Основні закони управління, що впливають на прийняття управлінських рішень
2. Загальні поняття про управлінське рішення. Різниця у визначенні «управлінське рішення» та «рішення».
3. Сутність, задачі, предмет, функції та об'єкти управлінських рішень.
4. Місце управлінського рішення в циклі управління.
5. Ієрархічна взаємозалежність управлінських рішень.
6. Підходи, що застосовуються при класифікації управлінських рішень.
7. Вимоги, що висувають до управлінських рішень.
8. Сутність методів обґрунтування і прийняття управлінських рішень, їх класифікація.
9. Застосування статистичних методів для обґрунтування управлінських рішень.
10. Детерміновані методи економічного аналізу в прийнятті управлінських рішень.
11. Евристичні методи в обґрунтуванні і прийнятті управлінських рішень.
12. Моделі в системі управлінських рішень.
13. Ранжування альтернативних проектів.
14. Порівняльний аналіз інвестиційних проектів.
15. Альтернативні проекти за невизначених умов.
16. Моделі вигод і витрат без врахування вартості грошей.
17. Моделі вигод і витрат з врахуванням вартості грошей.

18. Аналіз ефективності витрат. Доцільність і корисність витрат.
19. Сутність програмно-цільового управління.
20. Сутність, завдання, умови розвитку цільового підходу до прийняття управлінських рішень на сучасному етапі.
21. Комплексні програми, що діють в Україні, їх значення для розвитку суспільства.
22. Застосування методики диференціювання витрат на постійні та змінні.
23. Гнучке планування накладних витрат і собівартості продукції з метою одержання оптимального результату.
24. Методики визначення точки беззбитковості.
25. Алгоритми розрахунку запасу фінансової міцності та впливу факторів на його зміну.
26. Моделювання системи «обсяг реалізації (виробництва) – прибуток – витрати» з метою забезпечення прибутковості підприємства.
27. Розгляд ситуацій щодо прийняття управлінських рішень.
28. Основні відмінності традиційного звіту про фінансові результати від формату визначення прибутку на основі маржинального доходу.
29. Елементи операційного аналізу.
30. Економічна сутність поняття «маржинальний дохід».
31. Економічна сутність поняття «точка беззбитковості».
32. Моделі, що використовуються для визначення точки беззбитковості і суми маржинального доходу.
33. Визначення обсягу продажу, що відповідає заданій величині прибутку.
34. Моделі стану постачання запасів. Модель Уілсона (ЕОЗ).
35. «Запас безпеки» і його розрахунок в рамках маржинального аналізу.
36. Аналіз витрат у виробництві через використання неякісних ТМЦ.
37. Методика експертного дослідження операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів.
38. Методика проведення експертного дослідження товарних операцій у торгівлі.
39. Прийняття рішень в умовах ризику, невизначеності, конфлікту.

Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді презентації з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання. Презентація – слайди, їх кількість повинна бути достатньою для розкриття теми, а максимально не обмежена. Електронний носій із записом роботи подається викладачу разом із паперовим.

ІНДЗ подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни не пізніше ніж за 2 тижні до завершення семестру. Оцінювання ІНДЗ проводиться на основі попереднього ознайомлення викладача зі його змістом. Захист індивідуальних робіт відбувається на останньому семінарському (практичному) занятті шляхом усної доповіді чи презентації студента про виконану роботу (до 5 хв).

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, під час яких використовується слайди зроблені у програмі Microsoft Office PowerPoint з обговорення висвітлених питань, також використовується метод «проблемної лекції» направлений на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного обмірковування. Студенти здійснюють коментарі самостійно або за участю викладача.

Практичні заняття з розрахунковими задачами з використанням кейс-методу — розгляд та аналіз конкретних практичних ситуацій.

Самостійна робота з навчальною та довідковою літературою. Виконання індивідуальної роботи (ситуаційне завдання), консультації. Використовується Moodle, платформа ZOOM, електронна пошта, мобільний додаток Viber.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету **«Моделі і методи прийняття управлінських рішень в бухгалтерському обліку»** включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку. Результати екзамену оприлюднюються в електронному журналі групи.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, не достатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{БПК} = \frac{\text{САЗ} \times \text{maxПК}}{5},$$

де *БПК* — бали з поточного контролю; *САЗ* — середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* — максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Нормативно-правова документація;
3. Опорні конспекти занять.

Технічні засоби:

1. Мультимедійний проектор BenQ;
2. Телевізор Samsung UE 32 N 4000AUX UA;
3. Стаціонарний комп'ютер та ноутбуки Acer;
4. Акустична система Microlab.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**Нормативно-правові акти**

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. URL: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennyastandarti -bukhgalterskogo-obliku?app_id=24.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**Нормативно-правові акти**

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
4. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. URL: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennyastandarti -bukhgalterskogo-obliku?app_id=24.

Базові

5. Березовська Н.І. Державно-управлінські рішення поняття та сутність // Публічне адміністрування: теорія та практика. 2020. Вип. 2 (4) URL: <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2010-02/10bnirps.pdf> .
6. Василенко В. О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник. К. : ЦУЛ, 2022. 420 с.
7. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: Підручник. К.: КОНДОР, 2019. 187 с.
8. Давидович І. Є. Д 13 Контролінг: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 552 с.
9. Дерлоу Дес. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень: Пер. з англ. К.: Всеуито; Наукова думка, 2021. 242 с.

10. Кігель В. Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: Монографія. К.: ЦУЛ, 2023. 202 с.

11. Макаренко М. М. Поняття та особливості управлінських рішень в органах Державної податкової служби України. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2020. № 18. С. 397-404.

12. Молчанський О. О. Процесуальні рішення: сутність та співвідношення з іншими спорідненими поняттями. *Право і суспільство*. 2022. № 2. С. 175-181.

13. Петров Е. Г., Новожилова М.В., Гребінник І.В. Методи і засоби прийняття рішень у соціально-економічних системах: Навчальний посібник. К.: Техніка, 2018. 256 с.

14. Приймак В. М. Прийняття управлінських рішень: Навчальний посібник. К.: Атіка, 2018. 240 с.

Допоміжні

15. Смоленніков Д.О. Методи прийняття управлінських рішень : конспект лекцій Д.О. Смоленніков. Суми : СумДУ, 2018. 89 с.

16. Фурашев В.М. Сутність та визначення поняття «рішення». *Правова інформатика*. 2019. № 1(37). С. 49-55.

17. Чередник В. А. Теоретична сутність поняття «управлінське рішення» та класифікація управлінських рішень. *Економічний вісник університету*. 2018. Вип. 31(1). С. 189-193.

18. Череп, А. В. Вибір ефективних управлінських рішень на підприємствах харчової промисловості [Текст] : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 408 с.

19. Tomilova N.O., Khomoviy S.M., Lytvynenko V.S. Institutional and management arrangements of tax burden optimization on the agricultural enterprises / *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. no. 1 (24), 2018. P. 213-221.

20. Tomilova-Yaremchuk N.O., Khomoviy S.M., Khomoviy M.M., Makarchuk O.G. The formation of effective accounting information for managerial decision-making in agricultural enterprises. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. no. 31. P. 230-238.

21. Tomilova N.O., Khomoviy S.M., Khomoviy M.M. Organization of quality of agricultural products: an accounting control aspect / *Innovations in the development of socio-economic systems: microeconomic, macroeconomic and mesoeconomic levels*. Collective monograph. Vol. 3. Lithuania: «Izdevniecoba «Baltija Publishing», 2016. 348 p.

Періодичні видання

22. «*Все про бухгалтерський облік*» – всеукраїнський професійний бухгалтерський журнал. Видається щомісяця. На сторінках журналу викладено достовірні матеріали та професійна інформація для бухгалтерів із нормативно-правовою базою та безліччю практичних порад.

23. «*Управління персоналом*» – спеціалізоване видання України для тих, хто працює в сфері управління людським капіталом і хоче отримати доступ до найціннішого досвіду колег у всьому світі.

Інтернет-ресурси

24. Сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>

25. Сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>